

KÁRPÁTI LAPOK

Magyarországi Kárpát Turistaegyesületek kiadványa

A turistaság, a honismeret, a természetvédelem terjesztésére

Kiadó, szerkesztő: Nagy Péter (peter.nagi@t-online.hu)

Folytatjuk!

A Kárpátos Turistaközösség segítségével először visszatekintünk az elmúlt két év eseményeire. Ebben a lapszámban a 2017-es esztendő első felének lényegesebb témái kerültek feldolgozásra, a részemre megküldött írások, fotók alapján. Azért ennyire nem homogén a dolog, hiszen az adó 1% kérése ideai aktualitás. A következő lapszámban 2017. második fele, aztán időrendben így tovább, majd utólérjük magunkat. Folytassuk a közös munkát a Kárpátos Közösségünkért!

Kárpát lapok
a turistaság, a honismeret és a természetvédelem
terjesztésére

*Szabadidős sportok; Természetvédelem
(egyesületi lap, turista, természetvédelem, helyismeret)*

SZERZŐI JOGOK	IMPRESSZUM	ARCHIVÁLT	FOLYAMATOS	ISMERTETŐ	
KATALÓGUS- CÉDULA	2004	2005	2006	2007	2008
EPA KATALÓGUS	2009	2010	2011	2012	2013
KERESÉS	2014	2015	2016		
				RSS XML	súgó
	E-MAIL	2019-01-22	MUTATÓ	FORRÁS	12

EPA URL: <http://epa.oszk.hu/03500/03565>
KIADVÁNY URL: <http://epa.oszk.hu/03500/03565>

A Kárpát Lapok az Országos Széchenyi Könyvtár archivumában:
<http://epa.oszk.hu/03500/03565/>

Hogyan tovább Kárpáti Lapok?

Örömmel írhatom, hogy két év kihagyást követően, ismételten megjelent a Kárpáti Lapok. Miért volt e kényszerpihenő? – kérdezhetik jogosan. A válasz a nyomtatásra letiltott 2016/4-es számban megtalálható. Tehát ezzel a problémával itt és most, sőt a jövőben sem kívánok foglalkozni. Ami történt megtörtént, a Kárpátos turistaélet megy tovább.

EPA és MIA

Abban a megrázteltetésben volt részem, hogy az *Országos Széchényi Könyvtár* munkatársa, *Uri-Kovács József* levélben megkeresett. Bevezetőjét így kezdte:

„A Kárpáti Lapok c. online időszaki kiadványuk adatait rögzítettük az Országos Széchényi Könyvtárban működő *Elektronikus Periodika Archivum és Adatbázis (EPA)* nyilvántartásában.

<http://epa.oszk.hu/03500/03518>”

Majd pedig felajánlotta:

„Ezúton szeretném engedélyüket, hozzájárulásukat kérni, hogy a Kárpáti Lapok c. időszaki kiadvány online kiadását archiváljuk és az EPA-n keresztül szolgáltsunk!”

Továbbá: „...szeretném engedélyüket, hozzájárulásukat kérni, hogy a Kárpáti Lapok c. időszaki kiadvány webhelyét is archiválhassuk és szolgáltatathassuk a *Magyar Internet Archivum (MIA)* keretében!”

Úgy gondoltam, ez az elmúlt 13 év szerkesztői munkám elismerése, amit a *Kárpátos Közösség segítő együttműködésével értem el. Tehát mindannyiunk közös sikeréről van szó!*

A Kárpátos Turistaközösség megtartása, építése reményében a lapszerkesztést folytatnom kell

Igen, de milyen formában? Amennyiben a korábbi kiadói jogviszony keretében tenném ezt, a kizárt egyesületek nem támogatnának. Ezért, a *jogi tagegyesületektől független lapkiadóra* kellett váltani. Ennek jelképe az új – az egyenlőséget, összetartozást szimbolizáló – *Kárpáti Lapok logó*.

Nagy Péter szerkesztő

A Magyarországi Kárpát Egyesület vezetőségével történt megállapodás értelmében, a Kárpáti Lapok kiadói joga a továbbiakban az enyém. A kiadói jogot kértem és megkaptam azért, hogy a Kárpátos közösségünket – a jogi tagegyesületi formáktól – független módon tudjam szolgálni a jövőben. (Külön köszönöm a szándékomat megértő és támogató MKE vezetőinek.)

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a továbbiakban is a saját anyagi és technikai erőforrásaimat használom a Kárpáti Lapok internetre és házi nyomtatásra készülő változatainak elkészítéséhez. Amennyiben a professzionális papírra nyomtatás igénye felmerül, a nyomdai előkészítést vállalom, a nyomtatási költségeket viszont az igénylő közvetlenül a nyomdának fizeti meg. Szerzői jogdíj és más díjazások – mint korábban – ezután sem lesz a megjelent alkotások után.

Ahhoz, hogy kiadványunk a korábbiakhoz hasonló vagy magasabb színvonalon megjelenjen, a kedves egyesületi vezetők, írástudó-fotós túratársak támogatását, segítségét kérem. Minden – a Kárpátos Közösségünket érintő, érdeklő témát várok. Az alkalmi megjelenésű lap kiadása, a részemre megküldött és közölhető alkotások mennyiségétől függ. Jó lenne tartani a korábbiakban bevált 32-36 oldalas negyedéves megjelenést, de akár havit is készíthetek...

Kérem átgondolni az általam felvázoltakat, amihez remélem, megkapom a maximális segítséget, támogatást. Úgy gondolom, hogy érdemes kihasználni az Országos Széchényi Könyvtár által biztosított elektronikus megjelenési lehetőséget. Ettől függetlenül remélem, hogy az egyesületi internetes oldalakon is helyet kap a Kárpáti Lapok.

10 éves a Kárpát Egyesület Ifjúsága

Tíz éve, 2007. január 20-án 15 bátor vállalkozó +1 Buksi kutya jeges csodák látására indult a Tarjánka-szurdokba, majd a kisházi vár meghódítására készültünk fel. A közlekedés érdekessé alakította az átszállásokat, és azóta is fellelhetetlen időjárás-felelősünk márciusi hőmérséklettel kímélt meg bennünket a jégtől, de időben célt értünk, és mindnyájan bokáig járhattunk a patakban. Ez azonban nem kedvetlenített el bennünket, Kishánán a vár kövein járálva megszáradtunk. Aztán még sok-sok túrával folytattuk kalandozásainkat.

A kezdő lépések emlékére 2017. január 21-én, a Kárpát Egyesület Ifjúsága megalakulásának 10 éves évfordulóján Pilisborosjenő és Csillaghegy között tettünk egy rövid túrát, amit a végén megkoronáztunk egy kis édes meglepetéssel. Időjárás-felelősünk végre rendesen gondoskodott a télről, egyes túratársainknak most is gondja akadt a közlekedéssel, de a természet gyönyörű napsütéssel, és viszonylag enyhe, de szép havas idővel ajándékozott meg Bennünket.

Utunk kezdetén érintettük a pilisborosjenői templomot, amelynek nemrég került elő egy 1930-ban készült költségvetési jegyzéke. Ezt egy sváb képfestő mester állította össze, amikor restaurálta a templom képeit. Érdekes korrajz, idézet a legszebb mondataiból: *„Az utolsó facsora képén a kenyérről a Pultman pég fignnettáját lefakartam”* valamint *„Szt*

Porpálának egy új tyereket csináltam”. De ne gondoljunk semmi rosszra, a képfestő mester vigyázott az erkölcsökre, amint a következő mondatból is látható: *„Éfának a fikefalevelet natyobra csinyátam /ez a gölcségfedésben nem vót bene, de muszáj vót megtenni, mert a misén az a sok junge kerl mitig oda fityorogtak”*. Sajnos a mester keze munkájával nem tudtunk megismerkedni, mert a templom zárva volt.

Ezután a piros négyzet jelzésen indultunk az Ezüst-Kevély felé, de örökifjú tagjaink tudtak egy „rövidebb” sárga utat az erdőn keresztül, így ők a Nagy-Kevélyen átkelve és plusz 2 km hótaposás után érkeztek meg a piros jelzéshez, ahol a csapat ifjabb tagjai hóangyalakként várták őket. Innentől közösen látogattuk meg az Ezüst-Kevély menedékkunyhóját (a tisztasága némi kívánnivalót hagyott maga után, de szabadkéményes, valódi bivakhely). A kőbányánál elköltött uzsonna után Csillaghegyen egy egész karámnyi ló fogadott, majd lecsúszkáltunk a Rókahegyi kőbánya kissé bokarengető jeges lejtőin, de aki minden próbát kiállt, az finom születésnap tortában részesült a csillaghegyi Cserfalvi cukrászdában.

Ifjúságunk gyermektagjai mára fiatal felnőttek lettek (és tanulnak vagy dolgoznak látástul vakulásig Európa több pontján, így sajnos ritkán látjuk egymást), babakocsi tagjaink már mind saját lábón közlekednek, és örökifjú tagok is csatlakoztak hozzánk. Jelenleg az országos kék túra útvonalát járjuk be. Nem kell újabb 10 évet várni ránk, havonta-kéthavonta útra kelünk. *Továbbra is szeretettel várunk minden kalandos kedvű vállalkozót!*

Majer Zsuzsanna túravezető, MKE

2007. Az első túránk a Tarjánka-szurdokban

A pilisborosjenői templomot 1930-ban retusáló festő leszámllázta a munkát

Egy sváb község templomát restaurálták és a munkálatok befejeztével a vállalkozó templomfestő benyújtotta az alább részletezett számlát.

Gölcségjetyzék.

A katolikus templom festményeg és szoprok kijafítása mekpeszélés szerint:

1./ Szt. Péter potját pearanyoztak.	3.-	P.
2./ Szt. Pál lábáról a leesett pütyök fissaenyfeztem . . .	3.-	"
3./ Az udolsó facsora képen a kenyérről a Pultmann pég fignettáját lefakartam	5,50	"
4./ Annak a navalás Judásnak a porájád förösre festetem és a dérdéről a kosz lemostam.	6.-	"
5./ Szt. Porpálának ety uj tyereket csináltam	24.-	"
6./ A Petlenemi jászolpan a dehen artzát parátságosapra fesdettem	8.-	"
7./ A Salamon hárfájára ety "G" hur ujat festetem	8.-	"
8./ A Menyorszakot kiklancoltam és két uj antyalka odacsi- nyáltam	7.-	"
9./ A Butifárné asszonyáság mint a két keplét megigazitottam /ety-ety kepel P.8.-/	16.	"
10./ Szt. Orsolyának aszt a naty hátsó repetést pekipszeltem	4.-	"
11./ A jákop létráján ety ulj fok csináltam.	12.-	"
12./ A pünpánó Makdólnának ety uj friszura festetem.	5.-	"
13./ Szt. Jösseff katyjáját ujra festetem	13.-	"
14./ Szűsz Mária artzán a mosolgást poldogabbra festetem . . .	11.-	"
15./ A Lászárnak a lábán a fizeereket jopan kispitzoltam . . .	18.-	"
16./ Az Ádám tsutkáját peárnyékoltam és a kityó nyelfit ki- hetyeztem	3.-	"
17./ E ának a Rikefaleveled natyopra csinyátam /esz a gölcsek- fedésben nem fót bene, de muszáj vót megdenni, mert a misén az a sok junge kerl mitig oda fityorogták/.	3.-	"
18./ Az udolsó itélet képen a nyomoruladának redeneteseb artzkifejezést adtam.	28.-	"
19./ A Bilátus oráról a sog légybiszog lemostam	9.-	"
20./ A Szt. Cecilia hasád labosra sadiroztam	45.-	"
21./ Az ékpoltot az összes csillakok kiszidoloztam	12.-	"

Osszesen: 252,50 P.

aszasz petüfel Kedőszászötfengető és ötfen filla.

Deljes diszdelettel

Ritzpazl Tobiás
demplomfesdömezder.

Pilisborosjenő 1930. drátyahordáskor.

A *Nyelv és Tudomány* szerint feltett kérdés: „hitelesnek tekinthető-e a pilisborosjenői nyelvemlék?” A hosszas fejtegetés alapján: ez egy harmincas évekbeli tréfa, „amikor a sváb kiejtés még valóban humorforrás lehetett.” *Mózessy* bejegyzése ugyanitt: „csak az orgonát javították a jelzett évben – egykorú források, 1957-es visszatekintés szerint egyaránt. Innentől kezdve a dokumentum újabb része (datálása) hiteltelenedik el, és válik még valószínűbbé a szöveg vicc volta...”

(<https://m.nyest.hu/hirek/a-pilisborosjenoi-nyelvemlek>)

Rókahegyi csúszka (fotó: Szócs Ernő)

Kárpát Egyesület Ifjúsága jubileumi túrafotók 2017.

A pilisborosjenői templom előtt

„Rövidebb” úton a Nagy-Kevélyen

Ezüst-Kevély bivakhely

Csoportkép a kőbányánál

Sífutás a Hargitán

Az idei téli Hargita a zordabbik arcát mutatja, egyetlen órára sem sütött ki a nap. Ennek ellenére jól éreztük magunkat és a sívversenyelek lebonyolítása is hasonló módon zajlott, mint az elmúlt években.

Senki nem panaszkodott, nagy hó és igazi tél fogadott bennünket. A szombati napot leszámítva, miénk volt a sípálya. A helyiek csak hétvégre jöttek fel a hegyre és többségük a Súcóban és hasonló helyeken töltötték a nap nagyobbik részét. Ennek ellenére a sílifteknél gyakori volt a sorban állás.

A zsúfoltság elkerülésére legjobb lehetőség, ha futólécet csatolunk és felfedezzük a környéket. Persze akik még nem próbálták ki a sízés eme fajtáját, rögtön arra gondolnak, hogy ők nem azért jönnek a hegyre, hogy össze-vissza

rohanguzzanak, mikor itt vannak a kényelmes sífelvonók. Mellesleg sokkal élvezetesebb leszáguldani a hegyről, mintsem megerőltető túrára adni a fejüket.

Itt egy kis igazságot kell tennünk. Mivel a sífutás – nevével ellentétben – mindenki számára egyéni ritmusban úzhető, egészen a könnyű sétától a sportosabb, lendületesebb változatáig. A mozgás jellege ciklikus, így gyakorlatilag hasonló technikát követel, mint az utcán járás, a ma divatos „nordic walking”, bottal a kézben gyalogláshoz hasonlítható.

Hagyományosan most már sífutó versenyt is rendezünk, a lesikló versenyek mellett. Többen az alpesi sízők közül csatlakoznak a kezdeményezéshez és lelkes résztvevői a megmérettetésnek.

Az igazi élmény valójában a léceken történő túrázás, az érintetlen erdő, az állatok nyomai a friss hóban, a csend mely körülvesz bennünket, végtelen nyugalommal tölti el a sífutót.

Kihasználva a Hargita kínálta lehetőségeket, több túrát is tettünk a környező erdőkben, itt a zord időjárás szinte megszűnt, nem fujt a szél, a látótávolság is kiszélesedett, a folyamatos mozgás nagyon kellemes közérzetet váltott ki.

Aki még nem találkozott a sífutással és szeret télen a természetben túrázni érdemes rászánnia egy kis időt, hogy ismerkedési szinten kipróbálja.

Mindenkinek csak ajánlani tudjuk ezt a szép téli sportágat, mely nem igényli a fizikai képességek és sportos adottságok széles skáláját, bárki könnyedén elsajátíthatja és élményszerűen gyakorolhatja.

Íme, kedvcsinálónak néhány fotó a Hargitáról.

Szőcs Ernő, MKE

Személyi jövedelemadó 1%

Tisztelt Túrátársaink és Barátaink!

Az egyesületeink vezetői köszönetüket fejezik ki az egyesületeik részére felajánlott személyi jövedelemadó 1%-ért.

Tisztelettel kérjük a Kedves Olvasókat, hogy a számukra szimpatikus Kárpát Egyesület részére a felajánlásait az adóbevállással egyidőben megtenni szíveskedjenek. Jelentősebb összeghez úgy juthatunk, ha nem csak magunk, hanem ismerőseink, munkatársaink adóforintjait is sikerül megszerezznünk.

Magyarországi Kárpát Egyesület (18036345-1-41)

Rendelkező év	Kapott összeg forint	Adakozók száma
2013	122 444	15
2014	98 746	11
2015	89 364	13
2016	47 026	11
2017	38 515	8
2018	29296	8

Pestkörnyéki Kárpát Egyesület (18690651-1-13)

Rendelkező év	Kapott összeg forint	Adakozók száma
2013	261 274	77
2014	244 868	70
2015	454 193	84
2016	444 390	104
2017	372 187	98
2018	249 238	63

Kárpát Egyesület, Eger (18584202-1-10)

Rendelkező év	Kapott összeg forint	Adakozók száma
2013	133 840	36
2014	134 466	38
2015	225 110	56
2016	370 922	107
2017	343 895	92
2018	238 537	51

MKE 10. síversenye, eredmények

Madarasi Hargita 2017. február 22-25.

<i>Leány</i>			
1.	András Csenge	33.14"	EKE Gyergyó
2.	Kovács Anna	45.95"	MKE
3.	Kovács Nóra	50.96"	MKE
4.	Kovács Eszter	57.54"	MKE

<i>Férfi</i>			
1.	András Tibor	32.84"	EKE Gyergyó
2.	Gazda Tamás	33.89"	Temesvár
3.	Péter Attila	34.45"	Csikszereda
4.	Zerkula Ákos	37.65"	EKE Gyergyó

<i>Felnőtt női</i>			
1.	Lindmayer Éva	34.79"	MKE
2.	Lukács Borbála	35.29"	Máltai Sz.Szolg.
3.	András Judit	37.62"	EKE
4.	Samú Ágnes	1'21.80"	MKE
5.	Diószegi Olga	1'40.13"	MKE

<i>Szenior női</i>			
1.	Soltész Ágota	35.46"	MKE
2.	dr. Iványi Emőke	50.78"	MKE
3.	Bernáth Jolán	1'09"	EKE Gyergyó

<i>Felnőtt férfi 1.</i>			
1.	Galgóczy András	31.32"	MKE
2.	Bakonyi Árpád	31.64"	MKE
3.	Kárpáti Balázs	32.15"	MKE
4.	Vadász Szatmári Huba	32.30"	EKE Gyergyó
5.	Juhász Máté	34.30"	MKE
6.	Vanderver Ágoston	36.10"	Máltai Sz.Szolg.
7.	Mihály István	36.40"	Békéscsaba
8.	Mándok Attila	44.04"	EKE Gyergyó

<i>Felnőtt férfi 2.</i>			
1.	Kéri Attila	33.08"	MKE
2.	András Zsolt	39.61"	EKE Gyergyó
3.	Kovács Ádám	41.00"	MKE
4.	Vadász Szatmári István	41.92"	EKE Gyergyó
5.	Kádár Péter	42.53"	Máltai Sz.Szolg.

<i>Szenior férfi 1.</i>			
1.	Szőcs Ernő	33.50"	MKE
2.	Nicoara Cornel	36.50"	EKE Brassó
3.	Lőrinczi Levente	38.07"	EKE Kolozsvár
4.	Galgóczy Csaba	38.15"	MKE
5.	Meyndt György	38.37"	MKE
6.	Soós Gábor	38.73"	EKE Brassó
7.	Bernáth Sándor	40.28"	EKE Gyergyó
8.	dr. Kiss Sándor	41.10"	MKE
9.	dr. Dezsény Zoltán	45.11"	MKE

<i>Szenior férfi 2.</i>			
1.	Méhes László	34.04"	MKE
2.	Lőrinczi István	37.90"	EKE Kolozsvár
3.	Bernáth Csaba	36.70"	EKE Gyergyó
4.	Tényi György	38.70"	PKE-MKE
5.	dr. Reinhard István	41.70"	MKE
6.	Nagy Lajos	52.55"	EKE Kolozsvár

<i>Sífutás</i>			
1.	Méhes László	3'30"	MKE
2.	Meyndt György	3'56"	MKE
3.	Kovács Ádám	4'03"	MKE
4.	Zerkula Ákos	4'10"	EKE Gyergyó
5.	Nikoara Cornel	4'35"	EKE Brassó
6.	Soós Gábor	4'50"	EKE Brassó

Hótaposás a Káposztafalvi-karszton

Február 23-án tizenheten indultunk az ország különböző pontjáról (Győr, Kőszeg, Eger, Nagyatád, Dunakeszi, Pécel, Érd és Budapest) a *Szlovák paradicsomba* téli túrára Polgár Lajos vezetésével. A szép élményekért hálás köszönet Polgár Lajosnak és a gondoskodó figyelemért Koczogh Hajninak.

A *Szlovák paradicsom* földrajzi neve eredetileg: *Káposztafalvi-mészköhegység*, a felette fekvő *Káposztafalváról* (*Hrabušice*). A terület ma használt elnevezését állítólag Hajts Bélának, a Magyarországi Kárpát-Egyesület Iglói Osztálya elnökének köszönhetjük, aki az Igló környéki hegyeket illetően meghonosította a Paradicsom nevet, mint *Felső-Magyarország Paradicsoma*, írja a Wikipédia. Ugyanezen forrás szerint a mai szlovák elnevezés (*Slovenský raj*) először már Trianon után, 1921-ben, Gustav Nedobry íglói tanár cikkében jelent meg.

A szállás (*Hrabušice*) elfoglalása után a *Sucha Bela* (*Száráz-fehér*) szurdokba indultunk, ahol a patak jegén haladva megcsodáltuk a befagyott vízeséseket. A *Misové vízesés* tetejére egy kb. 60 fokban dőlő vaslétra vitt fel, kapaszkodni a sziklán lifegő vasláncba lehetett. A létra után az úton vastepsik, sziklatálcák következtek, aztán megint létra, megint vízesés. Összesen öt nagy létrán és megszámlálhatatlan mennyiségű tyúklétrán vagy doronglétra-hídon haladtunk a szurdokban felfelé megtéve 410 méter szintet. Felül a csapat kettévált. A vállalkozó kedvű társaság Lajos vezetésével ugyanazt az utat lefelé is kipróbálta, majd elszaladt a Hernádig, hogy ellenőrizze a jégviszonyokat. A másik csapat eközben az erdőben tett egy körtúrát Sárközi Attila irányításával, ez az út a kiírás szerint 12 km volt.

Este felfedeztük a helyi pizzériát, ahol a csapat előszeretettel üldögélt a többi estén is. A szállásunkon lévő közösségi szoba lehetővé tette egymás pálinkájának, borának kóstolgatását is.

Létrázás a Száráz-fehér szurdokban

Személyes kedvencem, ha szabad ilyen mondanom, Vili saját készítésű szőlőleve volt. De a túratársakat szemlélve az a benyomásom támadt, hogy néhány pohárka után mindannyian elégedettek lettek az étellel.

A **második napon** tovább folytatódott az olvadás olyannyira, hogy az előző nap még járhatónak ítélt *Hernádon* már a jég fölött is folyt a víz. Ezért az eredeti terv kivitelezhetetlennek bizonyult. Felmentünk hát a gerincre *Zelena horáiig*, és ott mentünk végig a Szlovák paradicsom legmelegebb gerincén. A Káposztafalvi-karsztban található 430 barlangból egy kürtőt láttunk utunk során, majd beereszkedtünk a Hernádig. Sajnos itt sem lehetett már rámenni a jégre. Visszakapaszkodva a hegyoldalon ismét kétfelé váltunk. Az egyik csapat átmászott a jégen egy tepsis-láncos úton, míg a többiek felmentek a gerincre. Az úton távolban a Magas-Tátra lélegzetelállító látványa fogadott bennünket, majd folytattuk utunkat a *Tomasovsky kilátóig* (*Tamásfalvi kilátó*, 666 m), ahová a másik csapat is hamarosan befutott. Gyönyörű panoráma tárult elénk a szomszédos völgybeli falvakkal. Egy templomot ki is néztünk magunknak, hogy oda el kellene mennünk. Ezen a napon 20 km-t és kb. 250 m szintet tettünk meg.

A **harmadik napon** öt túratárs elindult az *Alacsony-Tátra* keleti főcsúcsának, a 1948 méteres *Királyhegynek* a meghódítására (összesen 1100 m szint lett volna), a nagy szél azonban csak részben tette lehetővé ezt a túrát.

A többiek a *Piecky-szurdokon* (*Kis-kemence-szurdokvölgy*) mentek keresztül felverekedve magukat két létrán, számtalan dorongpallón és jeges szakaszon. Ez utóbbiakban végre használhattuk a hágóvasat. Közben tanulmányozhattuk a szlovák hegyimentők gyermeknevelési módszereit is. Egyikük szántalpon húzott babakocsival hozta ki sétálni a kisbabáját, miközben az anyuka a befagyott vízesésen gyakorolta a gleccsermászást. Szurdoki utunk során trollokkal is találkoztunk,

Hernádtól a Tamásfalvi kilátóig

Kis-kemence-szurdok – Vöröskolostor-tető

akik jégdarabokat dobáltak játékosan. Arra azért odafigyeltek, hogy ne a gyanútlan vándort érjék el. Ez az út a kiírás szerint 14 km és 570 m szint volt, az ÁFÁ-ról a szervező nem nyilatkozott.

A szurdokban a szakirodalom szerint három nagyobb vízésés található, a *Nagy vízésés (Velky vodopád)*, a *Kaszkádok*, és a *Teraszos vízésés (Terasovj vodopád)*. A *Piecky (Kis-kemence-szurdokvölgy)* a vonatkozó irodalom szerint a 10 méter magas Teraszos vízésés alapján kapta a nevét, ami egy barlang beomlása után alakult ki. A vízésés itt több kemence alakú mélyedést vajt a falba, és ha már odavájta, akkor el is nevezték róla. A 12 méteres *Nagy vízésés* mellett meredezik a paradicsom külső szorosainak egyik legmagasabb létrája a maga 50 fokával és 20 méterével. Ez a túra a kiírás szerint 14 km és 570 m szint volt.

A szurdokból *Klasteriskohoz (Vörös kolostor-tető)* mentünk. A helyet magyarul *Menedékkő-tetőnek* is hívják, már a tatárjárás idején is ismerték a környékbeliek, ide menekültek fel a kutyafejük elöl, valószínűleg innen ez az elnevezés. A *Vöröskolostor-tető* név egy kicsit későbből eredeztethető: az 1400-as években építettek a tisztásra egy kolostort a karthauzi barátok, amelynek romjait bejártuk. Megtekintettünk még egy körben elhelyezett faszobor emlékhelyet is. Az egyik szobron, amely egy, a gyökereivel még mindig a talajba kapaszkodó fából lett kifaragva az MKE emléktáblája is el van helyezve. Ez annak állít emléket, hogy annak idején az MKE kezdte el a turistautak kiépítését a Káposztafalvi-karsztban.

A **negyedik napon Cingovból** indulva *Sokolia dolina (Sólyom-völgy)* nyolcvan méteres jégbefagyott vízésését csodáltuk meg. Ezt a szurdokot joggal tartják a karszt legvadabb szurdokának. A bátrabbak hét létrán mentek fel a vízésés tetejéig. A kiírás szerint 13 km és 150 méter szintet tettünk meg. Többben azonban mérget vennének arra, hogy ezek a számok alul becsültek.

Hazafelé menet útba ejtettük Szent László gótikus templomát is *Spisska Stvrtokban (Csütörtökhegy)*.

Sólyom-völgyben

Vasárnap korán elindultunk hazafelé, hogy még megnézhessek *Betlenfalván* a *Faigel-Thurzó kastélyt* és *Murány felett* a *Murányi várat*. Ez utóbbit, a *Ciganka szikla* (935 m) tetején épült vár romjait 250 méter szint és a csúszós-jeges hegyoldal megmászása után értük el. Egy népmese szerint egy hűtlen cigánynak állít emléket a szikla, akit a féltékeny

várkapitány taszított le a szitrőről. Széchy Mária, a murányi Vénusz romantikus és fordulatos története után gyors búcsút vettünk egymástól, és elindult ki-ki haza, hogy a távolban lakók is elérjék a vonatukat.

Sok hasonló túrát kívánok magunknak.

Vargha Kornélia, PKE

fotók: Párkány Erzsébet, PKE, Nagy Péter

Csoportunk a Tamásfalvi kilátóponton

A Thuzó kastély előtt és a Murányi várban Vargha Kornélia helytörténeti ismertetője

A Király-hegyre menők félúton

Hágóvas felszerelés

Kárpát Egyesület, Eger hétvégi túrái

2017. január 21. szombat

Útvonal: *Eger – Síkfőkút – Attila-forrás – Cseres-tető – Novaji kunyhó – Vasbánya-nyereg – Vár-hegy – Nagy-Eged – Eger*

Táv: 16 km, szint: 600 m.

Január harmadik szombatján mindösszesen négyen váraoztunk az egri volán pályaudvaron a *Síkfőkútra* induló kocsállásnál. Feltehetően a kora reggeli indulástól rémültek meg a kiránduló társaim, hiszen az időjárás szépnek ígérkezett. Ami az utóbbi években ritkaságszámba ment ezen a vidéken, havas tájon lehetett gyalogolni a nem túl magas hegyekben. Nem az itteni hóviszonyokra gondolva, Weiner úr boltjában beszereztem egy turista hóláncot a felszerelésem kibővítésére, amelyet – főpróba okán – magammal vittem erre a túrára.

Egyszóval rövid utazást követően Síkfőkútról az *Attila-forrás* felé iramodott kicsi, de annál lelkesebb túracsapatunk. Addig az útvonal rendszeren ki volt taposva, tehát nem okozott gondot a 15-25 cm-es hóréteg. Igen ám, de a tervezett Cseres-tető irányába a süppedős hóban kellett volna utat törni magunknak, ezért inkább könnyítettünk az útvonalon és *Vár-kút* felé iramodtunk. Közel három kilométer megtétele után a turistaház előtti pihenőhelyen felkerült a frissen vásárolt turista hólánc kettőnk bakancsára. Ettől kezdve sokkal biztonságosabban lehetett gyalogolni a helyenként lefagyott hórétegen is.

Utunk a továbbiakban a *Nagy-Eged* irányába vezetett az ismerős *Bükkös-tető*, *Bikk-bérc* gerinc nyomvonalon. Felérve a Nagy-Eged 534 m-es magaslatára, elszomorodtunk a Dobó István kilátó siralmas állapota miatt. Ezen túljutva a Keresztnél élvezve a napsütést és a táj látványát, elidőztünk egy kicsit.

Egerbe, hazafelé menetben a régi tanösvény, majd a szőlők között tovább a *Donát* úton haladva a déli órákban értük el az Eger-Szilvásvárad vasúti síneket, ahol elbúcsúztunk egymástól. Az eddig megtett út hossza 12 km volt.

Pihenő a Nagy-Eged hegyen

2017. február 18. szombat

Útvonal: *Eger – Bélapátfalva – Bélháromkúti apátság – Kőbánya – Bélkő-nyak – Holtembertető – Szarvaskő – Eger*

Táv: 18 km, szint: 800 m.

A februári egyesületi túrámra – a viszonylagos korai indulás ellenére – már többen vállalkoztak. A januári Eger környéki kiránduláson résztvevők mellé hárman csatlakoztak. Az ismerős és ismeretlen arcoknak egyaránt nagyon örültem.

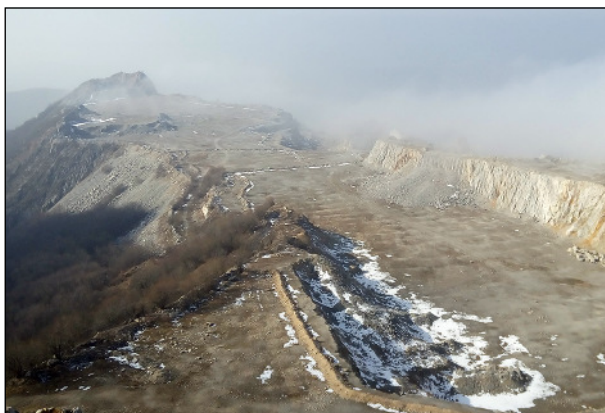
Ismételten az egri autóbusz pályaudvaron kezdtük a túrát, *Bélapátfalváig* „négykeréken”, onnan pedig gyalogosan. Első fontos megállóhelyünk a *Bélháromkúti apátság* volt, amelyet a zarándok útvonalon értünk el.

Csoportunk a Bélkő-nyak előtt

A felhagyott kőbányában

Látvány a Bélkő-nyakról

Sokat nem időztünk itt, a történelmi emlékhely ellenére a fényszegény helyen fotózni nem volt kedvünk. A régi kanyargós bányáúton – helyenként rövidítve azt – hamarosan felértünk a bányászkodás által megkímélt csúcsmaradványra. Innen körbe nézve már-már jobbakt a látási viszonyok és a napocska is meg-meg nézett minket. A hó már csak nyomokban volt, de az éjszakai fagy miatt csúszós további út óvatosságra intett minket. Hiszen ezután egy kis sziklamászás következett. Tudom, ez enyhe túlzás, de ha csúszik, az egymáson lévő köveken is veszélyes a járás. Ügyes és óvatos kis csapatunk túljutva az általam kritikusnak minősített szakaszon, hamarosan a *kőbánya fennsík*on pózolt a csattogó fényképezőgép előtt. Ekkorra már az időjárás egyre szebb arcát mutatta nekünk, érdekes látvány volt a felhők alattunk vonulása.

A túránk legmagasabb pontjára, a *Bélkő-nyak* (815 m) kilátóhelyre 11. óra körül értünk. Itt hosszabb pihenőt tartottunk. Az egyik túratársunk innentől kezdve önállósította magát és a hegyről lemenet hosszabb utat választott. Mi maradv a eredeti elképzelésnél a *Homonna-tető* irányába indultunk, mely útról szépen lehetett a Bélkő Dél-Keleti oldalát végignézni. Azután a *Kis-Szoros-nyeregnél* csatlakoztunk az Országos Kéktúra útvonalához és megpihentünk a *Gilitka-kápolnánál*. Sokat itt sem időztünk, célba vettük a *Szarvaskői vár* romjait.

Délután negyed három körül le-sétáltunk a faluba és a busz indulásig beültünk egy kisvendéglőbe. Ahol sörözés közben már a következő

nagyszabású túratervet készítettük elő. Amelynek említésére dalra fakadtam:

*Bódva vize de széles, babám csókja de édes,
Egyet kaptam belőle, szerelmes lettem tőle.*

A megrémült túratársaknak megígértem, hogy a nóta többi részét a tervezett bódvai túra helyszínén fogom előadni.

A buszt elérve hamarosan Egerben búcsúzkodtunk. Jó társaságban, jó hangulatban mindösszesen 16,4 km-t gyalogoltunk.

2017. március 12. vasárnap

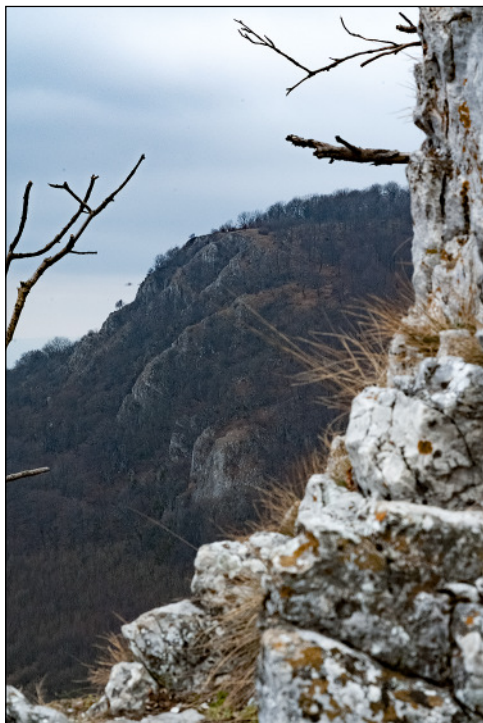
„Kövek”

Útvonal: *Tamás-kút – Bánya-hegy (autóbuszsal) – Három-kő – Tar-kő – Óserdő – Toldi-kapu – Hereg-rét – Tamás-kút*

Táv: 16 km, szint: 460 m.

Az egyik időjárás előrejelzés borús-esős, a másik szimplán borús, de déltájra egy kis nap-sütést emlegetett. Bizonyára ez utóbbiban bízva, teljesen megtelt a *Bánya-hegy* felé közlekedő autóbusz. Tudni érdemes, hogy az Eger-Lillafüred között – a Bükkön át vasárnap közlekedő járat a turistáké. Egerben buszra szállt kirándulókhoz Tamás-kúton népes csapat csatlakozott. Ők gépkocsival jöttek ideig. Meglepett, hogy Köves Gyula kedvesen, a távozó busz után integetett, hiszen neki a buszon lett volna a helye. Ha már a kiírás szerint Ő a túravezető. Azután a bánya-hegyi leszállásnál Bónusz György terelte össze a kárpátos túrára indulókat. Rövid eligazítást követően gyorslábú csoportunk nekilódult a *Három-kőnek*. Kevés pihenővel, bő egy óra alatt fel is értünk a 904 m magasságú csúcra. A kilátóponton a hideg szél miatt keveset időztünk, de azért egy kis mászkálás a köveken, gyorsított eszegetés belefért.

A következő célpont a *Tar-kő* (950 m) volt. A Déli-Bükk jellegzetes hegyére hamar felértünk, ahol a szél mellett hószállingózás fogadott minket. Szélvédett helyen nézelődtünk, beszélgettünk. Terveztük az utunk további részét, hiszen az eredeti túraterv unalmasnak tűnt

Tar-kő a Három-kőről fotózva

néhány társunknak. Ötleként felmerült Lambot-ház felé venni az irányt. Az nekem tetszett is, hiszen onnan Felsőtárkányba le tudtam volna menni. De, ezen javaslatot hamar megtorpedózták. Mivel Bónusz György fejében van az egész Bükk útvonalhálózata, rögtön kipattant belőle a *Körös-lyuk* meglátogatásának ötlete. Na, ennek mindannyian megörültünk és az *Óserdő* felé irányultunk.

A *Király utat* érintve hamarosan a *Köris-hegy* (944 m) keleti oldalában lévő barlanghoz értünk. A kíváncsibb társaink be is mentek a sötét lyukba, ahol téli álomban lévő – sziklákhöz kapaszkodott lepkeket fedeztek fel.

Visszafelé Tamás-kútra egy szakaszon a volt kisvasút nyomvonalán haladtunk a *Zsidó-rét* irányába. Távolról megnéztük a Mohos-töbröt. Mi van az aljában? – kérdésre nem másztunk le azt megnézni, elhittük a kapott választ.

Körös-lyuk

Miszerint meteorológiai megfigyelés eszköze lehet ott. A *Keskeny-rét* elágazónál egy kicsikét mentünk az Országos Kéken, amelyet a következő információs táblánál el is hagytunk. A *Három-követ* északra elkerülve hamarosan a délelőtti utunkra jutottunk, csak most vissza irányba vettük igénybe egészen a *Kökapuig*. A *Török-úton* lefelé haladtunk, majd a *Lénárt-forrást* érintve az eredeti túraterv szerinti *Hereg-rétre* jutottunk. Nem akartunk hosszan a műúton haladni, ezért szó szerint bementünk az erdőbe. Hamar a *Tamáskúti-házhoz* értünk, ahol a gépkocsik parkoltak. Mivel a kocsikban voltak szabad helyek, a kárpátos csoportunk útnak indult *Egerbe*. Engem a mezőkövesdi túratársak szinte házhoz szállítottak, ez úton is nagyon megköszönöm a kedves segítségüket. Természetesen a túravezető Bónusz Györgynek is hálás vagyok a jól sikerült kirándulásért. A megtett távolság 16,8 km.

2017. március 25. szombat

Útvonal: *Felsőtárkány – Gyetra-tető – Örkő-ház – Felsőtárkány*

Táv: 20 km, szint: 600 m.

A nyári időszámítás kezdete előtti napon, a kárpátos csapatunk remek időjárás körülmények mellett indult kirándulni. Az útvonal tájékoztató jelleggel ki volt írva, amiből a nehézségi fokra is lehetett következtetni. Akik ismernek és szeretnek velem kalandozni a hegyen tudják, valójában út az ismeretlenbe indulnak. Ilyen alkalmakkor van aki a pokolba kíván, de azért mindig látok visszatérő ismerős, kedves arcokat. Nem volt ez másként most sem, bár az Egerből Felsőtárkányba induló buszon még nem tudtam, kik azok, akik velem fognak sétálni egyet a bükk-i rengetegben. A fűtőházi leszálló helyen aztán nyolc ismerős-ismeretlen állt mellém és meghallgatták aznapi tervemet. Elindultunk a számomra nem túl érdekes *Egeres-völgyi* műúton *Varróházáig*. Ha egyedül kirándulok, akkor kocsival eddig jövök, utamat innen indítom.

A *Varróházi* erdészház előtt megpihentünk. Beszélgetés közben megtudtam, hogy a számomra ismeretlen túratársnő tudományosan kirándul. Értem ez alatt, hogy okostelefonjában egy speciális alkalmazást futtat, ami GPS adatok felhasználásával, valamint a peremfeltételek beírását követően megmondja, mennyi kalóriát vitt be, ill. égetett el. Ez alapján határozottan ajánlja, mit ehett a kedves felhasználó. Na, engem az efféle fitnessz és egészségmegőrző alkalmazásától kiver a hideg, de lássuk, a túratársnőnkkel mi lesz a túra végén!

A meseerdőn keresztül beléptünk a *Hideg-Kúti-völgybe*, annak piros sávjelzésű útján folytattuk utunkat egészen a régi – sajnos megszüntetett – zöld plusz kereszteződéséig. Immáron a jelzőoszlopon egy árva tábla jelzi a piros sáv irányát, az említett út már nincs rajta. A szomszédos fákon még látszik a jelzés, a helyismerettel nem rendelkező, de régi térképet használó báter elindulhat a *Csókás-lápnán* a *Csókás-rétre*.

A rétre érve az elfelejtett út a kerítés mellett vezetett fel a gerincen lévő zöld sávjelzésű útra. De arra nem érdemes menni, hiszen a növényzet benőtte azt. Mi, a kijárt nyomvonalon nekilódultunk a meredek hegyoldalnak és egyszerre megterítettük a kb. ötven méteres emelkedőt. Innentől kezdve a zöld sávjelzésű úton haladtunk felfelé. Kis idő múlva elértük a bekerített részt, a létrán átmászva a fakitermelés nyomait vettük észre. Azon áthaladva a kijáratnál erőgépek dolgoztak, ami néhányunknak érdekes látvány lehetett, mert leálltak nézelődni. Jutott eszembe a híres költőnk, József Attila: Favágó című versének néhány sora:

Vágom a fát hűvös halomba,
fényesül a görcse sikongva,
zúzvara hull szárnyas hajamra,
csiklándani benyúl nyakamba –
bársonyon futnak perceim.

Elöl lévén, a báméskodókra várva beszélgettem az egyik fakitermelővel. Kérdésemre elmondta, igyekezniük kell, mert az engedélyük március 31-ig szól és még sok a munka. A munkás megemlítette még, hogy az erdőirtás miatt a turisták velük veszekedni szoktak.

Utunkat folytatva elhaladtunk a lebontott Farkas-kunyhó, a *Királység* (623 vagy 646 m, egyik térkép, másik térkép) mellett, majd a társainknak jött a meglepetés. A *Gyetra-tető* helyett a *Kerek-hegy* felé vettük az irányt. Szeretem azt a helyet, mert onnan elénk tárul a Déli-Bükk vonulatának panorámája. Felérve az általam kilátópontnak nevezett helyre, el is soroltam a látnivalókat. Tiszta, napos idő lévén tisztán látszódtak Észak-Kelet felé fordulva a Tar-kő, Vörös-kő, Hegyes-kő, Oltár-kő, aznap úticélunk az *Őr-kő*. Kissé Észak-Nyugat felé tekintve pedig a Bél-kő ill. maradványa volt megcsodálható. Én most nem, de a többiek fényképeztek is rendszeren.

Az Őr-kő tetején

Utunk folytatásaként a *Kerek-hegy* 790 métert jelző csúcskövét mellőzve előbb le-, majd felmenetben elértünk a *Zöld-rétre*. Egy kicsikét sétáltunk az Országos Kék nyomvonalán, de csak az Őr-kői kék háromszögjelzésig. Onnan hamarosan a csúcsra értünk (880 m). Érezhetően meleg napsütésben, a csodás panorámában gyönyörködve az ebédszünetet itt tartottuk.

Egy pillantással nyugtáztuk a program szerinti Őrkő-ház helyét, s kalandos utunkat folytatva visszaindultunk Felsőtárkányba. A kiváló vízvételi helyen, a *Peskő-ház* melletti forrásnál kulacsainkat megtöltöttük. Ekkor vettük észre, igyekeznünk kell, ha időben a buszmegállóban akarunk lenni. Az erőltetett menetet a *Peskő-völgyön* lefelé haladt, majd a délelőtti zöld kereszt elágazó pontnál találtuk magunkat. Innentől már az ismerős kocsúton nyargaltunk a buszhoz, amelyet éppen időben el is értünk.

Ezen utolsó sietős útszakaszunkon a zsírégét kalkuláló műszer bizonyára kiadhatott, mert a „gazdája” megmorgott a tempó miatt.

Utólag magamban ezt a túrát dupla bónusznak neveztem. Egyrészt azért, mert kedves Bónusz György, a Kárpát Egyesület, Eger oszlopos segítője, túravezetője megtisztelt jelenlétével. Másrészt, ráadás útvonallal kedveskedtem kiránduló társainknak. Remélem, a nehézségek ellenére ezt Ők is így érzik, gondolják.

Nagy Péter, KEE

Kéktúra kalandozások 2017-ben

Vértesi vándorlás

Vándorlásunkat **március 25-én Szárligeten** kezdtük, úticélunk *Várgesztes* volt. A kéktúra a vasútállomástól mindkét irányban halad, és a sínek feletti vasúti hídon nem találtuk el elsőre, ezért az útirány betájolása végett kétszer oda-vissza eljártuk a szárligeti hídtaposót.

Miután áthaladtunk a falun, meglovagoltunk néhány csillét a faluközpontban, megöleltünk egy hatalmas fűzfát a birkalegelőn, keresztültrappoltunk egy birka- illetve kecskenyájon, és *Csákányos-pusztán* tízóraival könnyítettünk a hátizsákjainkon, már meg is érkezünk az erdőszélre. Gyönyörködtünk a *Mária-szakadék* szikláiban és képes fáiban, megtekintettük a *körtvélyesi pusztatemető* sírjait, aztán egy hosszú emelkedő és még hosszabb lejtő után megostromoltuk a *Vitányi várat*, és egy ebéd erejéig megszállva tartottuk. (A munkálatokból arra következtetünk, hogy a helyiek újr építik a falakat!). A vártól elvonulás után tiszteletünket tettük *Rockenbauer Pál emlékfájánál*, megakadályoztunk egy erdőtüzet a *Szarvas-kútnál* egy őrizetlenül hagyott szalonasztű-tűz eloltásával, hintáztunk egyet a *Mátyás-kútnál*, végül egy gesztesi tóparti uzsonnaszünet után felfedeztük *Várgesztes* nevezetességeit. A faluban beszélő buszmegálló búcsúztatott bennünket, és a gesztesi vár is vár ránk, de már nem volt időnk meghódítani.

Május 6-án Gánt felől indultunk *Várgesztesre*. 18 km-re tervezett túránkat +5 km aszfalttaposással toldotta meg a Volánbusz, miután a csatlakozás elhúzott a pesti busz érkezése előtt. Jutalmul és bokapihentetésként megtekintettük az így útba eső *Gánti Bányászati Múzeumot*, a faluba érve pedig a pecsétkereséssel is elvesztegettünk némi időt, így röpké 2 óra idővesztéssel már meg is érkezünk túránk kezdőpontjához. Innen végre földutat tapostunk, már amikor nem kellett kidőlt fákon átmásznunk, más útakadály nem volt. Bár a *Lányfej-szikla* szégyenlősen elbújt előlünk, és egy erdőgazdasági géppel fémjelzett irtási területen a jelzésről is sikerült letérnünk, azért egy kis tévelygés után visszataláltunk a kék útra. *Mindszentpusztát*, a *Csáki vár* romjait és *Kőhányáspusztát* is sikerült fellelnünk, egy zivatart pedig megúszunk, bár erősen döngött ránk az ég.

Kőhányástól nehezített terep várt ránk sáros úttal és rengeteg ösvényre dőlt fával (egy tábla szerint már zajlott a feldarabolásuk és az út megtisztítása), bokáink már kissé sínylették a mostoha útvonalakat és a plusz kilométereket. Vigasztal egy kisgidás mufloncsalád vacsorájába nyertünk betekintést. A várat ismét nem tudtuk meghódítani, mert lemaradtunk volna a haza tartó buszról, de a helyi kocsmába betértünk a

pecsétért és egy kis frissítőért, ahol csodálkozva konstataálták, hogy nem áztunk bőrig. Mint kiderült, a hegyen általunk elkerült zivatar a falut és környékét nem kerülte el, az összes sarat ennek köszönhattunk utunk utolsó szakaszán.

Mivel a *Gesztesi várat* kétszer sem tudtuk meghódítani, ezért **november 18-án** visszatértünk a Vértesbe. Először a *majki kamalduli kolostort* tekintettük meg, aztán irány *Várgesztes*.

A kezdetek kalandosak voltak. Hosszas kutatás kellett az egy szem oroszlányi busz megtalálásához, amihez nem hajnalban kell indulni és nem délután ér Majkra. A remeteség néma szerzeteseinek utódaival sem sikerült beszélni, csak üzenetrögzítőre tudtam felmondani, hogy a csoportunk meglátogatná a kolostort. Induláskor még az eső is esett, de szerencsére valaki legalább az időjárás felelőst elérte, így *Oroszlányban* már napsütésben szálltunk le a buszról, és hamar odataláltunk a remeteséghez is. A pénztárnál kiderült, hogy a bejelentkezés is célba ért, így először vezetéssel, majd szabadon megtekinthettük a kolostort / Esterházy-kastélyt (a kettő egy műemlék-együttes). A híres cellaházakat felújítják, ezért egy kivételével zárva vannak (de ezt legalább láttuk), és az altemplomot is most fogják feltárni. A kastély felújítása viszont kívülből elkészült és csodaszép lett. Itt a kolostor ebédlője mellett az Esterházy-család berendezett kastélyszárnya tekinthető meg, és Esterházy Móric (1881-1960) miniszterelnök és miniszter, később országgyűlési képviselő élettörténete is olvasható. II. Rákóczi Ferencnek is szenteltek néhány szo-

bát, aki a kamalduli rendben talált menedéket a szabadságharc leverése után. A kastély többi szárnyában a remetesség kiszolgáló helyiségei, a laikus testvérek hálószobái, a gyógyszertár, a káptalan, a könyvtár és a prior szobája mellett egy helybéli festő kiállítása és a lengyelországi kamalduli rendről készült életképek fotósorozata látható. A teljes felújítás után érdemes visszatérni.

A *majki tópartnál* elköltött ebéd után felfedeztünk egy elhanyagolt vízimalmot a bozótban, aztán az utat, amelyen *Várgesztesre* sétáltunk, először jobbra egy tehéncorda, majd balra egy legelésző ménes kíséretében. Ezután rövid pihenőre megálltunk a *Gesztesi-tó* partján. Az aktívabbak felszaladtak a közeli *Zsigmond-sziklára* gyönyörködni az őszi délutáni kilátásban, majd újra egyesülve meghódítottuk volna a *Gesztes várat*. Ebben végül két dolog akadályozott meg: várvédő macskák nyávogtak ránk, és a várfal körbe volt kerítve egy jókora drótkerítéssel. Tudtuk, hogy 2012-ben elkezdték felújítani, csak nem gondoltuk, hogy eddig tart. Így csak körbesétáltunk a kerítés mentén, a vár nyugati sarkánál csodás naplementét láthattunk, aztán a várvédő cicusoknak is kedveltünk némi maradék elemőzsiával, de ezzel sem sikerült a várat meghódítani, így sötétedés előtt lesétáltunk a büféhez. Itt az üdítők mellett egy komplett vadászati kiállítást is láthattunk, aztán buszhoz, majd vonathoz siettünk.

A helyközi buszok ritka és egymáshoz nem csatlakozó közlekedése miatt a Gánt-Csókakő szakasz még bejáratlan maradt, de amint találunk megfelelő buszjáratot, máris megyünk.

Börzsöny, Mátra

Nagymarostól Nagy Hideg-hegyig már bejártuk a kéktúra szakaszt, ezért **június 17-én** a nemrég átadott Börzsönyi kisvasúttal közelítettük meg a *Hideg-hegyi turistaházat*, pontosabban a hegy alját Kisirtáspusztánál. Még a vonat is felfelé ment a hegyoldalban, és a szél is repített bennünket, így az érdekes vonat-menetrend (kétszeri átszállás „majdcsak indul valamikor

a kisvonat” stílusban) némi jelzéskeresés és a nagy emelkedés ellenére hamar felértünk a turistaházhoz. A hegy valóban nagy és hideg volt. Szerencsére a fák bírták a szélnyomást, mert a fatörzsek és ágak néha igen veszélyesen inogtak felettünk, de csak kisebb lehullott gallyak ropogtak a lábunk alatt, és egy sem esett a fejünkre. Bár tüzelőnk lett volna bőven, de a hegyetön zúgó viharos szél miatt nem vállalkoztunk szalonnasütésre. Kárpótlásul a turistaház jó menedéket nyújtott és az éttermében igen laktató vacsorában volt részünk. Itt aztán valóban a turistákra méretezik az adagokat! Este a szobánk ablakába gyönyörű alkonyi színek világítottak be, és jó sokára sötétedett, de megfáradva és jóllakva hamar elaludtunk.

Másnap reggel gyors összepakolás után ismét az étteremben vertünk tanyát és megpróbáltuk eltüntetni azt a hatalmas ételmennyiséget (nagyon finom tojásrántotta, bundás kenyér, kávé, tea), amit reggeli címén kaptunk. Ezután megismerkedtünk a turistaház kiscicáival, így a hosszú út előtt még egy kis cicasimogatás is belefért búcsúzóul, aztán a kék útra léptünk. A szél nem adta alább, de mi örömmel konstatáltuk, hogy utunk lefelé vezet, így bátran nekilódultunk. Lendületünket a *Szabó-kövek* emelkedője törte meg, de a szél hajtott bennünket, pontosabban nem mertünk sokáig álldogálni a himbálózó száraz ágak tömkelege alatt, így kitartóan másztunk egészen a *Csoványos* új kilátójáig. A sok fa közül a *Vilma-pihenőnél* egy „gorilla” a kilátó mellett pedig egy „birodalmi lépegető” is fogadott, amit valami csoda folytán nem döntött ki a szél, így a közelében lévő padokra ültünk tízórazni. A kilátóból remek körpanoráma nyílik, és azonosító képek segítik az eligazodást. A csúcs alatt megtekintettük *Sváb Sándor emléktábláját* is, aki itt kapitális vadat lőtt. Innentől a *Fultán-keresztig* kényelmes, onnan pedig a *Sajkút bécen* a *Boros-patakig* kényelmetlen lejtőn ereszkedtünk alá. Ráadásul se kút, se bor nem volt a terepen, csak őserdő, meg félreérthető kéktúra táblából több is. A pataktól kis mászás után egy hosszú, alig ereszkedő kényelmes erdei

út vezetett a nógrádi rétekig, onnan pedig már irányt mutatott a vár tornya, így hamar megtaláltuk a falut és a vasútállomást, bár a kék utat kissé keresgélünk kellett az útszéli bozótban. Még visszatekintettünk a Börzsöny napfényes hegyeire, és megszemlélhettük, ahogy a vasutas néni a kurllival leereszti a tekerős sorompót, mielőtt vonatra szálltunk.

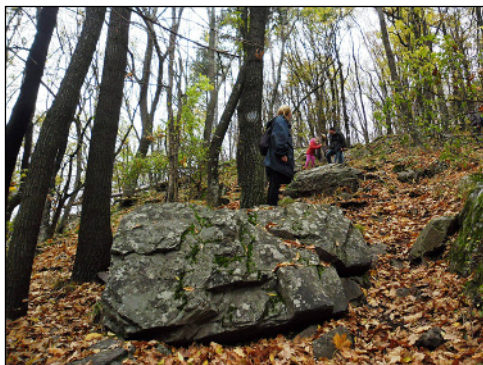
Szeptember 23-án Szendehely felől közelítettük meg *Nógrád várát*. A meteorológia folyamatos esővel riogatott, de reggel még nap-sütésben indultunk útnak. Szendehelynél már borult az ég, ezért a másik irányba eső tanösvényt kihagyva azonnal a *Keskeny Bükkös-patak* völgyébe indultunk, mielőtt az újabb eső miatt teljesen ellepi a sár. A völgyszájban álló kápolnáknál még lehetett fohászkodni egyet, itt még csak az út fele volt sáros. *Aranyos-kútnál* megékezt az eső is, az *Irma-forrástól* a *Magas-hegyre* felkapaszkodás alatt bőven hullott ránk az égi áldás. A pocolyákat és a sártaposást sombokrok és tőkegombák színesítették. A hosszú hegyháton *Vízkelety László* útján, egy kapitális tőkegomba-telep felfedezése után jutottunk el a Nagy kő-hegyi *Lokó pihenőhöz* (a Lokomotív túraegyesületről kapta a nevét), ahol gyönyörű kilátás és dermesztő szél fogadott. Olyan hideg volt, hogy fotózni is elfelejtettünk, de legalább a felhőket is elfújta a szél, csak a sár maradt a talpunk alatt. Így ereszkedtünk a vasúti sínekig, keresztezve egy hatalmas traktorral ügyködő favágó csapatot, egy újabb patakot és kerülgetve rengeteg pocolyát.

Ezután már csak egy rövid sáros emelkedő és a falu legelője választott el Nógrádtól, így a réten át megindultunk a vár tornya iránt.

A falu határában nem csak a legelőről látszott, hogy a természettel harmóniában, erdő-mező terméseiből élnek: utunk egy archaikus füstölő, néhány racka és a szeszfőzde között vezetett be a főutcára. Volt, aki még a gombát is a kertjében szedhette. Az egyik mezőn napelem-táblák hada sorakozott. A vár aljában takaros parasztházak között több pince is látható, bár a szőlőhegyet nem sikerült felfedeznünk. Éppen falunap volt, így a helyi népviselettel és néhány lovassal is megismerkedhettünk, mielőtt felkaptattunk a várba. Illetve ami 1685 után megmaradt belőle a lőpor-toronyba csapó villám után. A felhős ég ellenére szép kilátásunk volt a Börzsönyre, a Naszályra és a környéken legelő csordákra. Régi rejtélyre derült fény, amikor Gyuri túratársunk végre elolvasta a felújított keleti rondella márványtábláját (mindig napsütésben voltunk itt, eddig nem tudtuk megfejteni a feliratot), és jól látható képet is készített róla. A várból való kivonulásunkat tűzoltózenekar indulója kísérte, bár ezt nem nekünk, hanem a falunap zárásának szánták. Megtekintettük a közeli *Honfoglalás-emlékművet*, aztán siettünk lefelé, mert a vonat nem vár. Mi győztünk, jutalmul megcsodálhattuk nógrádi állomásépületet és újra megnézhattuk, ahogy az állomásfőnök lekurblizza a sorompót.

Október 28-án Mátraszentlászlóból indulva fejeztük be az év kéktúra kalandozásait.

A temetőben megemlékeztünk a II. világháborúban elhurcoltakról és a faluban megölt áldozatokról, aztán a kék úton nekiindultunk *Mátraszentistván* hegyoldalbeli régi földjei mentén, közben megtekintve a szemközti hegyen lévő sípályát, ahol nemrég szereltek föl új ülőliftet. 2-3 kilométernyi laza hullámszög után lendületből felmáztunk a „*Newton hite*” sziklára, majd a *Szamárkövet* hódítottuk meg, és megtekintettük a török időkben ledült (vagy ledült) vár alapjául szolgáló köveket.

Hódító kedvünknek az *Ágasvár* ikercsúcsa sem bírt ellenállni, sőt minden csúcson és sziklán bebizonyítottuk, hogy sok jó ember kis helyen is elfér, mert seholy nem estünk le a meredélyen, ezt a fotók is alátámasztják. Lefelé kissé bokatoróron engedett a hegy, de mindnyájan épségben ebédeltünk meg az *Ágasvári turista-házban*. Ebéd után megkerestük a közeli „török lábnyomot”, amit a benne lévő víztől és avartól alig vettünk észre. Ezután egy hosszú lejtőn indultunk *Mátraverebély* felé, közben odvas fába bújunk, uzsonnáztunk *Fenyvespuszta Agyagostetőn*, szemetet szedtünk (sajnos sokat találtunk) és élveztük a színes őszi erdő látványát. Mátraverebély előtt még három őzike is megtisztelt bennünket.

Mivel sötétedésre értünk le a faluba, így az még valamennyire kibontakozott a balladai homályból, de a gótikus templomot már nem tudtuk megtekinteni. 2018-ban ott kezdjük a kalandozást.

Majer Zsuzsanna, MKE

Bejárható Székelyföld Program Szakmai Konferencia és Képzés

A székelyföldi turizmus fejlesztését célzó rendezvényt a szakma képviselői, a turistaegyesületek, különböző szolgáltatók, valamint a lehetséges támogatók bevonásával rendezték meg 2017. május 5–7. között Székelyudvarhelyen.

Az Edutus Főiskola szervezésében, a MÚFT Oktatási Központ, a Szekler Teker Egyesület és a Székelyföldi Tudományos Társaság közreműködésével, valamint Székelyudvarhely Polgármesteri Hivatala támogatásával, 3 napos szakmai és turista programokkal egybekötött rendezvényen vettünk részt.

A szervező intézmény az Edutus Főiskola, a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája és a Harsányi János Főiskola összeolvadásából jött létre. Fő törekvése a közoktatási és vállalati szféra közötti együttműködés elősegítése, erősítése. Mottója: új szemlélettel, új utak kiépítésével, bemutatásával „tudásközpont” kialakítása és hozzájárulás a térségi versenyképesség növeléséhez.

A rendezvény egyik fő szervezője Kánya József egyesületünk tagja, aki munkája révén is kapcsolódik a turistasághoz. Egyesületünk meghívását örömmel fogadtuk és egyben eleget téve a szervezők felkérésének egy tizenöt perces előadás keretében bemutattam a Magyarországi Kárpát Egyesületet.

A meghívást komoly előkészítő munka előzte meg, a szervezők semmit sem bíztak a véletlenre, ezért folyamatos visszajelzést kértek. Előre elküldték az általuk kért tematikát, elvárták, hogy az előadás képi és szöveges anyaga egy prezentáció keretében történjen, megszabva a felhasználható időt, és diacockák számát. Pontosan, precízen állították össze a három nap programját. Ügyelve arra, hogy ne torkoljon unalmas, monoton egyhangúságba, mindenki előre tudta, mit fog hallani és mit érdemes megnézni.

Íme, a háromnapos program menetrendje:

Helyszín: MÚTF Oktatási Központ, Székelyudvarhely

1. nap – 2017. május 5. (péntek) – Elméleti képzés
2. nap – 2017. május 6. (szombat) – Konferencia
3. nap – 2017. május 7. (vasárnap) – Gyakorlati képzés/terepi bejárás

Elméleti képzés

Bevezetés a turizmus alapjaiba 1.

12.00–12.45 Dr. Kassay János: A turisztikai kereslet és kínálat alapjai

12.45–13.30 Székely Szilárd: Fogyasztói magatartás az aktív turisztikai termékeknel
szünet: 13.30-13.45

Bevezetés a turizmus alapjaiba 2.

13.45–14.30 Székely Szilárd: Interpretációs technikák természeti és kulturális attrakciók esetén

14.30–15.15 Péntes Erzsébet: A turizmus nemzetközi és hazai tendenciái

15.15–16.00 Péntes Erzsébet: Desztináció marketing és menedzsment alapok
szünet: 16.00-16.15

Kommunikációs alapismeretek

16.15–17.00 Németh Dea: Kommunikáció, protokoll

17.00–17.45 Abelovszky Tamás: Pedagógiai alapismeretek
szünet: 17.45-18.00

A túravezetés alapjai

18.00–18.45 Bertóti Zsolt–Simon Szilárd: Speciális túravezetői ismeretek

18.45–19.30 Csiszér Csaba: Vészhelyzetek kezelése, elsősegélynyújtás

Konferencia

8.30–9.00 Regisztráció, meghívottak fogadása a helyszínen

9.00–9.30 Köszöntők

Dr. Ilyés Ferenc, ügyvezető, MÜTF Oktatási Központ

Révész Máriusz, a kerékpározás és az aktív kikapcsolódás fejlesztéséért felelős kormánybiztos

Dr. Geréb László, elnök, Székelyföldi Regionális Tudományi Társaság

Gálfi Árpád, polgármester, Székelyudvarhely

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

9.30–9.50 Természetjárás és ökoturizmus Erdélyben

Dr. Horváth Alpár, elnökségi tag, Székelyföldi Regionális Tudományi Társaság

9.50–10.10 Az EuroVelo és a magyarországi biciklis úthálózat koncepcionális és finanszírozási kapcsolódása

Révész Máriusz, a kerékpározás és az aktív kikapcsolódás fejlesztéséért felelős kormánybiztos

10.10–10.30 Bejárható Magyarország, Bejárható Kárpát-medence

Dr. Gál András Levente, kuratóriumi elnök, Magyar Közigazgatási és Szervezetfejlesztési Kutatóintézet Alapítvány

10.30 – 10.45 Kávészünet

ELŐADÁSOK

10.45–11.00 **A Magyarországi Kárpát Egyesület bemutatása**

Szőcs Ernő, elnök, Magyarországi Kárpát Egyesület

11.00–11.15 **Az Erdélyi Kárpát Egyesület bemutatása**

Dr. Kovács Lehel, elnök, Erdélyi Kárpát Egyesület

11.15–11.30 **A Hazajáró küldetése és programjai**

Móys Zoltán, alapító tag, Hazajáró-Honismereti és Turista Egylet

11.30–11.45 **A Magyar Természetjáró Szövetség programjai**

Tassy Márk, igazgató, Magyar Természetjáró Szövetség

11.45–12.00 **Az Élő Erdély Egyesület küldetése és programjai**

Boda Szabolcs, ügyvezető, Élő Erdély Egyesület

12.00–13.30 Ebédészünet

ELŐADÁSOK

13.30–13.45 Biciklis kultúra és úthálózat Székelyföldön

Simon Szilárd, elnök, Szekler Teker Egyesület

13.45–14.00 Szakrális természetjárás az Erdélyi Mária Úton

Molnár Sándor, elnök, Erdélyi Mária Út Egyesület

14.00–14.15 Lovaskultúra és lovasközpontok Székelyföldön

Gáll Levente–Lutz Levente, Csíkmadaras

14.15–14.30 A székelyföldi hegyimentés infrastruktúrája és gyakorlata

Bertóti Zsolt–Székely Szilárd, Hegyimentők

14.30–14.45 Bejárható Székelyföld Program, a Geométer bemutatása

Nikl István, ügyvezető, Intermap Kft.

14.45–15.00 Turisztikai projektek pályázati lehetőségei Romániában

Dr. Kassay János, elnökségi tag, Székelyföldi Regionális Tudományi Társaság

15.00–15.15 A Bejárható Magyarország Program a Leader térségekben

Pénzes Erzsébet, BMP szakmai műhely tag, Edutus Főiskola

15.15–15.30 Faluképvédelmi program a Csíki-medencében, Alternatív szálláshelyek túrázók számára

Rodics Gergely, ügyvezető, Pogány Havas Kistérségi Társulás

15.30–15.45 Kávészünet

15.45–16.30 Kérdések-válaszok

Moderátor: Albert Zoltán, turisztikai szakértő, Kovászna Megye Turizmusáért Egyesület

Akik válaszolnak:

Révész Máriusz, Dr. Nagy Benedek, Dr. Kassay János, Dr. Ilyés Ferenc, Dr. Horváth Alpár, Simon Szilárd, Urbán Erik, Dr. Geréb László, Szócs Ernő, Dr. Kovács Lehel, Gál Levente, Lutz Levente, Bertóti Zsolt, Székely Szilárd, Kánya József, Nikl István, Boda Szabolcs, Németh Dea, Abelovszky Tamás, Pénzes Erzsébet

16.45–18.15 Terepgyakorlat, a DSzT–Geométer bemutatása

SzeklerTeker, Intermap Kft.

Gyakorlati képzés/terepi bejárás

Tanulmányi, szakmai kirándulás, túravezetői tanösvény a Madarasi Hargitára vagy a Vargyaszurdokba, biciklitúra.

A rendezvény utolsó napján a Szekler Teker Egyesület szervezésében részt vettünk egy a környékre szervezett nagyon jó hangulatú hegyikerékpározáson. Elsőrangú kerékpárokat kaptunk kölcsönbe vendéglátóinktól. Könnyedén tekertünk fel a dombokra. Igaz, itt mindenki hasonló hegyi biciklit használ, igazodva az itteni terepviszonyokhoz.

Elég népes társaság, kb. 35 fő kerekedett fel a Dobói Kilátóhoz. Már induláskor megállapítottuk, hogy a résztvevők a városka jobb módú lakóit képviselik, ugyanis a kerékpárok összértékét tekintve, egy „kisebb-nagyobb” település éves költségvetését simán lehetne finanszírozni belőle.

Itt szembesültünk, hogy székelyföldön a szalonnasütésre invitáló meghívás, a hegycsúcsra törően zsírigező tekerést is jelentheti, ezért érdemes előre tisztázni a piknikezés helyszínét.

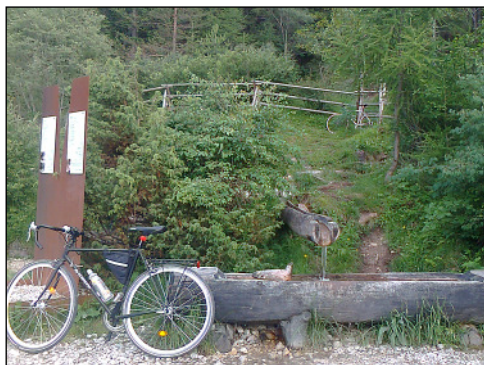
Szócs Ernő, MKE

Drávamenti kerékpártúra

Útvonalunk: Budapest – Székesfehérvér – Rábafüzes – Klagenfurt – Spittal – Lienz – Sillian – Tobblach-Dobbiaco

2017. július 2-án reggel indulunk 8 órakor, Gyuri víz bennünk autóval Olaszország irányába. Nagyszerű érzés, már két éve tervezzük ezt az utat. A célhoz közel, az autóból észreveszünk egy kempinget. Úgy tervezzük, hogy megkeressük a forrást és letekerünk a sátorozó helyig, Gyuri meg lejön autóval.

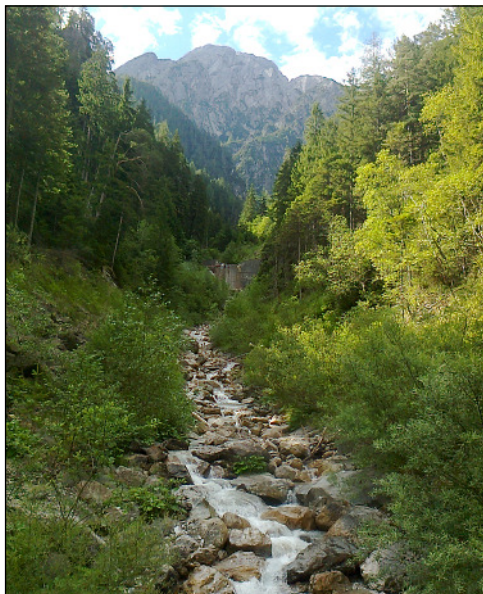
A Dráva forrása

Délután 18. óra körül érkezünk Tobblach-Dobiaco-ba, a Dráva forrásához, melyet természetesen meg is kell találni, mivel nem mindig egyértelműek a forráshoz vezető jelzések. Végül sikerrel jártunk, a kerékpárútról letérve megtaláljuk a forrást. Visszatérve a bicikliútra, az olasz oldalon általunk kinézett kemping nem fogadott sátorozókat, így tovább tekertünk. Az osztrák oldalon 10 km után találtunk egy megfelelő kempinget. Este már feltűnt, hogy a hegyek között sátorozunk, a vékony hálósájkainkban éjszaka kimondottan hideget éreztünk.

Másnap reggel nagyon szép napsütéses időre ébredtünk. Sikeresen elkészültni, elköszöntünk Gyuritól és indultunk lefele. Közvetlenül a hegyek között, a Dráva mentén haladt a biciklis út. A táj festői, a hegyek lábainál tekerünk, a Dráva bal és jobb partján vezet az út, fahidakon át.

Gyors folyású zuhogók akadnak szép számmal. Körbenézve nagyon sok lakóházat láttunk a magas hegyoldalakon és azon tanakodtunk, hogyan mennek fel oda járművekkel. Néha megállunk egy-egy fotó kedvéért. Gyönyörű a táj.

Déltájban elérjük Lienz városát, ahol főként magasodnak a Lienzi-Dolomitok. Hangulatos szép kis falvakon tekerünk át. Beérkezünk

Itt még kis patak a Dráva

Karintiába, ahol murvás utakon haladunk, elkezdődik az emelkedők és a lejtők váltakozása. Szerencsénkre borongósra vált az idő, nincs túl meleg és az eső sem esik, pont jó a tekeréshez. Délben eszünk egy müzli szeletet, majd kb. 1.5 óra múlva ebédelünk. Délután kiérünk a hegyek öleléséből, a völgy kiszélesedik, a lankás részeken kukorica, búza, krumpli földek mellett vezet az út. Beérkezünk Spittal-ba, 15.30 óra van, egy kicsit tanakodunk, hogy menjünk-e tovább. Mivel a következő kemping 40 km-re van, úgy döntünk, hogy maradunk. A Dráva partján a „Drau fluss Spittal” kempingben verjük fel

sátrunkat. Spittal-ban néhány kabinos felvonó nyáron is üzemel.

Elfáradtunk, főleg én vagyok nyűgösebb, egy rövid szundi után elmegyünk bevásárolni. Az idő szorításában vagyunk, mivel nekem feltétlen haza kell érnem hétfőre. Így nem biztos, hogy a teljes tervezett utat végig tudjuk csinálni. Most 135 km-nél tartunk.

Fa híd a biciklis úton

Másnap 8.05-kor indulunk, az elején úticélt tévesztünk, kb. 2 km után megeljük a bringa utat. Spittal-tól Villach-ig szinte végig a Dráva mentén megy a kerékpárút, nagyon szép, viszont sok a murvás szakasz, ami lelassítja a haladást. Villach-ban megnéztük a Szt. Jakab templomot majd Ferlach irányába kerekedtünk tovább. A murvás út ellenére szépen haladtunk, majd egy idő után jönnek a föl-le menetek, valamint kivezetett az út a Dráva parttól, majd vissza, mintha szalomoztunk volna. 100 km tekerés után érkeztünk Ferlach-ba. Itt kempinget nem találtunk, így továbbmentünk egészen St. Margareten-ig, ahol lesátoroztunk. Az idő ma is kellemes volt, nem fújt a szél és a meleg is elviselhető volt. Nem volt kánikula. Ellenben a sok föl-le menet kiszívta az energiánkat, így kellően elfáradtunk.

A túra során rengeteg időse emberrel találkozunk, sokan elektromos biciklivel közlekednek. Ennek nagy előnye, hogy ráségít a hegymeneteknél, de ha gyorsabban tekersz, akkor kikapcsol. Lehet, hogy időskorban nagyszerű ez a fajta

biciklizés. Csodálatos a táj ahol a biciklis út vezet, a sátorozás élménye megmarad.

Mivel volt időnk bőven, megmártóztunk a tóban és csúszdáztunk a gyerekcsúszdán, jól éreztük magunkat.

Másnap 8.10 órakor indultunk Völkermarkt felé, visszatekertünk a Dráva mellé, és a megszokott murvás úton haladtunk tovább. Elérve a várost, nagyon meredek úton toljuk fölfelé a bicikliket. Gyakorlatilag nem sokat láttunk, csak jól elfáradtunk, így visszafordultunk az R1 jelzésű (Drau Radweg) kerékpárútra. Itt eltávolodik az út a Drávától, ami egyben azt is jelenti, hogy utunk a hegyek között folytatódik tovább.

Egy nagy emelkedővel kezdünk, ahol felfelé toljuk a kerékpárt. Most milyen jól jönne az elektromos bicikli. Majd nagyon szép kis hegyi falvak között folytatódik az út föl-le, prima útjelzésekkel, találunk ivóvizet, pont jókor jött.

Bicikli út a híd oldalában vezet

Lavamünd felé közeledve lemegy a kerékpárút a főút mellé, ahol sokat megyünk lefelé. Lavamünd-től 3 km a szlovén határ, innen megváltozik a jelölés (Drau 3) teljesen megváltozik a kerékpárút, néha találkozunk egy-egy jelzőtáblával, néha teljesen eltűnik a kerékpárút, így vissza kell fordulni, végül maradunk a főúton, valószínűleg eredetileg is ez a Drau 3, mert más út nincs. Így haladunk Muta-ig, ahol kemping után érdeklődünk, végül megérkezünk a „Vodni park”-ba, ami a Dráva mellett egy kis tó köré épült. Meglepetésünkre a sátorozás ingyenes, és még zuhanyozni

is tudunk. Ennek öröme vacsorát rendelünk, sörözünk, és a kivetítón Wimblendont nézzük.

A szlovén térképeken szuper kerékpárutak vannak feltüntetve, a valóságban ezek a főúton haladnak.

Indulás másnap reggel a szokásos időben, a km. óra 340 km-t mutat. Frissen kipihenten tekerünk Maribor irányába a biciklis út a főúton halad, a legviccesebb egy körforgalomban az elején a behajtásnál jelzik a kerékpárutat, a kihajtásnál pedig a vége tábla van kitéve, de sem előtte, sem pedig utána nincs kerékpárút. A völgy egyébként szűk és lejt, így jól haladunk, még az idő is jó. Délelőtt 11 órakor megérkezünk Maribor-ba, végighaladunk a városon, és egy parkban megpihenünk.

Ptuj fele indulunk tovább. Már nagyon meleg van. Az út eltávolodik a Drávától, felvezet a hegyekbe. Itt már toljuk a kerékpárt, sok folyadékot iszunk, és én eléggé el vagyok csigázva.

Vízierőmű a Dráván

Felérve a hegytetőre most már lefelé haladva elérjük Ptujt. Megnézzük a várat és indulunk tovább Horvátország felé.

A határátkelő neve Zvarc, közben az elfogyasztott sörtől új erőre kapok és vígan tekerek Várasd irányába, ahol állítólag van kemping. Elérjük a határt, útlevél ellenőrzés következik. A horvátoknál szépen jelölve van a kerékpárút, most jelenleg a főúton biciklissávban haladunk. Elérjük Várasd-ot, egy nagy Spar-ban vásárolunk, mert kunánk nincs.

Kemping után érdeklődve jutunk el a Dráva partjára egy rafting klubba, mely egy lepukkant

szocialista maradvány (strand) helyén van. Itt egy raftingos lány közli velünk, hogy „Free camping”, még sört is hoznak nekünk, amiért egy becsületkasszába kell fizetni. Este a parton üldögélünk, isszuk a sört, és nézzük a helyi horgászokat. Jól érezzük magunkat, ma 125 km-t tekerünk.

Másnap reggel indulás után néhány 100 m-re érjük el a kempinget, ahová előző nap irányítottak minket, mi persze a rafting klubbal összekevertük, de jól éreztük magunkat.

Ma már könnyű dolgunk van, mert látjuk utunk végét. Györgyikében van némi csalódás, de tekintettel van az én problémámra, hogy hétfőn fontos dolgot kell elintéznem odahaza. A cél, hogy elérjük Letenyét, ahol két évvel ezelőtt kempingeztünk és fürödtünk kellemes emlékeket felidézve.

A Dráva bal partján tekerünk jó iramban Perlog felé, a kerékpárút szépen van jelölve. Donja Dudrava irányába haladunk, itt megnézzük a biciklis térképet, Légrád 8 km. Furcsa érzés újra azon a helyen lenni, ahol a Dráva és a Mura találkozik. Két évvel korábban a Murát kísértük a Drávaig, most a Drávát a Muráig. Ismerős emlékek villannak fel, jó érzés. Csinálunk pár fotót, semmi sem változott két év óta.

Elindulunk visszafelé Letenyére a már ismert úton. Draskovec-nél, örömről útba ejtjük a Szent Rókus templomot, ahol két éve is megálltunk. Hamarosan elérjük Gorican-t, ahol néhány kilométer után a határon átjutva megérkezünk Letenyére a kempingbe, amely egyben termálfürdő is. Kihasználjuk a lehetőséget, fürdünk és lazítunk. 18 óra körül jön egy nagy vihar, mindenki elhagyja a medencéket és fedezékbe vonul.

Másnap betekerünk Kanizsára, megnézzük a szép főteret, majd vonatra szállunk és indulunk Budapestre.

A Dráva túrát időhiány miatt nem tudtuk végigtekerni. 562 km tettünk meg, a hátralévő szakaszt jövő tavaszra tervezzük egy hosszú hétvégén teljesíteni.

2017. július 8-án indultunk a Rómairól egy kisbusszal, amely a hajókkal megpakolt utánfutót húzta. A szállított hajók egy részét az almásfűzitői gátórháznál lepakoltuk azok számára, akik csak az Almásfűzitő – Budapest szakaszon kívántak evezni.

Mi folytattuk utunkat Trencsén felé. Közben megálltunk Pöstyénben. Pöstyén szép, rendezett város sok turistával. Trencsényi érkezésünket követően megtekintettük a várat majd megkerestük az Öreg Vág folyót, ahol táborhelyet kerestünk. Meg kell jegyeznünk, hogy a táborozási lehetőségek meglehetősen távol esnek a várostól, de a gépkocsivezető – a késői idő ellenére – kész volt bennünket a hajókkal oda-szállítani. A gépkocsivezető ugyanis még aznap haza akart érn Budapestre (255 km).

A kiválasztott táborhely elfogadható volt számunkra, de amikor nyugovóra tértünk a folyó másik oldaláról hatalmas hangerővel diszkózene hallatszott, ami hajnali 4 óráig tartott, ami miatt alig tudtunk aludni. Másnap reggel 10 óra fele visszazálltunk és terveink szerint a Beckó váráig szerettünk volna evezni, hogy ott a várat megtekintsük. A fürdőzőktől kapott különböző információk alapján azonban kiderült, hogy időközben elhagytuk a várat, így nem tudtuk meg-

tekíteni. A következő célkitűzésünk a brunóci kastély megtekintése volt. Sajnos ez sem sikerült, mivel a kastély túl messze volt ahhoz, hogy gyalog odamenjünk. Közben az idő is elment ezért sátorhelyet kellett keresnünk. Nem volt könnyű, de a végén egy nagy búzatábla szélén találtunk helyet. A folyó vize nagyon tiszta volt és nem volt hideg, mindenki fürdött benne, nagyon élveztük.

Másnap **hétfőn**, röviddel a vízre szállás után Pöstyénbe érkeztünk, ahol kisebb városnézés, vásárlás után egy magyar piaci árus tanácsára egy Pöstyén alatti strandon találtunk egy nagy sörfőzdet (PIVOVÁR LODENICA), ahol ebédeltünk és sörözgettünk. Ezt követően egy nagy víztározón kellett átevezni. A dolgunkat nehezítette, hogy feltámadt a szél és a szél által felkorbácsolt hullámokkal szemben kellett eveznünk. A víztározó másik oldalán állt a gát, ahol az Öreg-Vágot szétválasztották a Vág-Csatornától. Nekünk a víztározóból kellett a hajókat átmenni az Öreg-Vágba, ahol folytattuk utunkat. A folyón – mint ahogy a trencsényi vízre szállásunktól kezdődően – gyakran találtunk perzselyeket, ezért ezekre folyamatosan figyelni kellett. Ez fárasztó volt, de ezeknek a kihívásoknak a leküzdését élveztük. Borulás nem volt. Nem sokkal Galgóc előtt jót fürdöttünk és megszálltunk.

Kedden Galgócba értünk, ahol megnéztük az Erdődy Kastélyt. Maga a kastély elég rossz állapotban van, de a mellette található épületet – amelyben színházterem található – szépen felújították. Ezt a litván gondnoknő jóvoltából belülről is meg tudtuk tekinteni. Galgóc után már lényegében nem volt több perzselő, viszont még nagyobb zúgok előfordultak. A kisebb-nagyobb zúgón még mindenki balesetmentesen át tudott evezni, de az azokat követő – ami a gázvezeték alatt található – veszélyét már nem vállaltuk, ezért inkább áttemeltünk. Mindez elég sok időt vett igénybe, így sátorhelyet kellett ismét keresni. Sajnos itt már megjelentek a szúnyogok, ezért igyekeztünk mielőbb sátorba bújni előlük.

Szerda. Nem sokkal a vízre szállás után kikötöttünk Szerednél egy kis városnézésre. Ezen én nem vettem részt, én vigyáztam a parton a hajókra. Szered után a folyó fokozatosan kiszélesedett és egy hatalmas tóba torkollott. A tó hossza kb. 10 km volt és a szélessége is több mint egy kilométer. A tó végén volt a vágkirályfai erőmű. Nekünk az erőmű ellentétes oldalára kellett eveznünk az áttemeléshez. Közben ránk esteledett, ezért gyorsan kellett táborhelyet találnunk.

Csütörtökön Vágsellyét elhagyva ismét találkoztunk egy duzzasztóművel. Az erőmű mellett egy hatalmas zúgómű volt, melynek hangja több kilométerről hallható volt. Az áttemelés lebonyolítását egy helyi pecás ember segítette tanácsával és a végén azzal nyugtatott meg minket, hogy több áttemelés már nem lesz a Dunáig. Ennek öröme délután sokat eveztünk és a Nyitra torkolatáig (Kamócsa) szinte folyamatosan eveztünk. Itt egy gyönyörű homokos strand fogadott bennünket, ahol volt étkezési lehetőség is. Ezzel éltünk, majd telehassal folytattuk utunkat Komárom felé. Gúta után azonban nyugovóra kellett térnünk. Egy kanális, minimális vízzel torkolott a Vágba, ahol a töltésen fel tudtuk állítani sátrainkat.

Pénteken legnagyobb meglepetésünkre a csapat egyetlen kenuja eltűnt. Nagy volt az ijedség! Zoli és Attila azonnal vízre szálltak az egyik kajakkal, azt remélve, hogy az éjszaka folyamán elvitte a

víz a kenu. Közben mi a töltésen megállítottunk egy biciklis házaspárt, akik készséggel segítettek a rendőrség értesítésében. Ennek eredményeként nemsokára megérkezett 2 rendőr a gútai rendőrségről és értesítették a központot. Közben Zoli és Attila – mintegy 5 km evezés után visszaérkeztek azzal a rossz hírrrel, hogy nem találták a kenu. A rendőrök közben elszállították a sok evezéstől amúgy is fáradt 2 evezőst a Komáromi Pályaudvarra (20 km). Időközben a rendőrség értesített bennünket, hogy a távcsővel figyelt folyóparton megtalálták a kenu. Nagy volt az öröm, el kellett menni érte és ezután folytatni tudtuk utunkat egészen Komáromig. Komáromban bőségesen ebédeltünk egy folyó menti csárdában, majd folytattuk utunkat az almásfüzitői gátórházig, ahol szombatnapon lepakoltuk a hajók egy részét.

Szombaton, a rövidebb túrát választókkal kibővült a csapat. Nem sokkal indulásunk után megtekintettük a Neszmélyi Hajóskanizsot, ahol Zoli színvonalas kalauzolással segített képet adni a magyar hajózástörténetről. Estére mintegy 40 km evezés után Esztergom előtt letáboroztunk, ahol bográcsban főtt paprikás krumpli várt bennünket Szidi és Gabi jóvoltából.

Vasárnap Zebegényig eveztünk, ahol az MKE kerékpáros csapatával találkoztunk. A kerékpárosok egy része még az esti vonattal hazatért, de néhányan velünk maradtak és velünk töltötték az éjszakát. Én Attilával másnap hazaveztem a Szentendrei Dunaágon a Rómaiig (42 km).

Albert Csaba, MKE

Rétyi táborozás

Az Erdélyi Kárpát Egyesület XXVI. Vándortáborát a százhuszonötödik születésnapját ünneplő Háromszéki EKE rendezte példásan, öt napon át, július 25-30 között, „Háromszék Szaharájában”, a Rétyi Nyírben. Esős jelzővel kerül be a tábor a turista évkönyvekbe. A hívatlan vendég azért barátságosan viselkedett, nem szakadt a nyakunkba, csendes volt, pénteken elkészönt, így sátrainkat szárazon pakolhattuk el vasárnap.

A bejelentkezéskor kedden, mindenki megkapta a tábori füzetet a tábor részletes programjával, a színes, pazar kivitelezésű Barangolások Három-

széken című ismertetőt, amelyet Köllő Zsolt Ágoston szerkesztett a térség csodálatos szépségeiről, természeti kincseiről, értékeiről, látivalóiról. Az ajándék hűtőmágnese is örültünk. Sátorverés után, késő délután, következett a nyitóünnepség. Köszöntötte a turistákat Dukrét Lajos táborparancsnok, üdvözlő beszédet mondott Dr. Kovács Lehel István országos EKE elnök, Grünmann Róbert Kovászna Megye Tanácsának alelnöke, Dombora Lehel Rétyi község polgármestere, Németh Imre a Magyar Természetjáró Szövetség és Lehotzky Gyula a Magyarországi Kárpát Egyesület részéről. Áldást kért a táborra Deák Botond, Réty község református lelkésze.

A megnyitó pazar kultúrműsorral fejeződött be. A nagy népszerűségnek örvendő Rétyi Kovács András Fúvószenekar most is megérdemelt sikert aratott. A Csíkszéki EKE néptáncsoportjának ügyes táncosai nagyban fokozták jókedvünket.

Harminchárom féle túra

Szerdán, csütörtökön és pénteken már kora reggel indultak a túrák, a borús, esős időre rá se hederítve, hiszen tudvalevő, nincs rossz idő, csak rossz turista. Harminchárom lehetőség közül lehetett választani. A nagyon nehéz, nehéz, közepes, könnyű, honismereti, fotós, biciklis, szekeres, kisbakancsos túrák nagyban igazolták Orbán Balázs megjegyzését: „Székelyföldnek legszebb, legértékesebb s minden tekintetben legkitűnőbb részét kétségtelenül Háromszék alkotja.” Tegyük hozzá gyorsan, az előző vándortáborok megfigyelései alapján nekünk nagyon tetszett Székelyföld többi része is.

Brassóból harmincnégyen sátoroztunk. Legkisebb az aranyos nyolchetes Zsombori Ádámka volt. Miután sikeres tábor szervezett Uzonkafürdön, most is körünkben üdvözölhettük Giró Pista barátunkat, pedig autójának megjavítása alaposan próbára tette. Szomszédunkban sátorozott két egeri barátunk Nagy Péter és Szűcs Gábor. Szerencsésnek mondták magukat. Már az első napon a Nemere hegységet választották. Az idő kegyes volt hozzájuk. A gerincen, a régi országhatáron haladva jutottak fel a Nagy Sándor

Tábormegnyítón a mikrofonnál Dr. Kovács Lehel István, országos EKE elnök

Csoportkép a Nemere hegység Nagy Sándor (1640 m) csúcsán

csúcsra (1640 m), szép kilátásban gyönyörködhetek, világháborús lőállásokat találtak.

A legnépszerűbb túra az erdővidéki volt, a Vargyas-szorosba. Mi, brassóiak, sokat jártunk arra, inkább a kevésbé ismert Bodzai-havasokat és a Nemere hegységet kerestük fel. A Szilonthavason a Blénesi házaspár, Edith és Gyuri, Benedek Zelma, Szász Ágnes áfonyát evett, szép virágokat fényképezett. A sok vándortábort megjárt hollandiai Jan de Haas és családja, a Bodzai Piliskén meseszerű, csaknem érintetlen erdőben, nagyon sok gombára bukkant. Nádudvary Mari-ka gombapaprikása mindenkinek ízlett. Regman Dávid, Soós Olivér, Ileana Krisztina, Sip Levente a Nemere hegységben ködben meneteltek, mint a manók. Néhány percre, csodák-csodájára, a köd felemelkedett, leláttak Slanic Moldovára. A Soós házaspár, Ibi és Gabi, áradozott a Háromszék borvizzeit, mofettáit bemutató túráról. János Csaba túravezető nagy szakmaisággal, élményszamba menő ismertetőt tartott.

Felejthetetlenül szép honismereti túrák

A honismereti túrákat kiváló szakemberek vezették. A nyolc ikszen túl levő Kisgyörgy

Zoltán, mindenki Zoli bácsija, Bodzavidék nevezetességeit mutatta be, Kisborosnyón a történelmi emlékparkot, az egrestetői bölényrezervátumot, a Zúgó-vizesést, Keresztváron a református templomot, Szentvánlaborfalván Fazakas Sándor csontfaragó műhelyét. Kakas Zoltán muzeológussal a Feketeügy mentén jártunk. Zabolán a Csángó Néprajzi Múzeumot az alapító Pozsony Ferenc egyetemi tanár mutatta be. Gelencén a Szent Imre herceg tiszteletére felszentelt római katolikus templomban ismét megcsodáltuk a Szent László-legenda freskósorát. Szentlélekről felsétáltunk Felső-Háromszék szép kilátóhelyére, a Perkőre, mely híres búcsújáróhely is. Dimény Attila, a Kézdivásárhelyi Céhmúzeum igazgatója háromszéki múzeum körútra vitt. Kézdivásárhelyen bemutatta az ipartörténeti kuriózumnak számító Napfényírdát, egy régi fotóműtermet. Alsó-Csernátonban Haszmann Páltól, a Tájmuzeum vezetőjétől, szülőföldszeretettel, egészséges magyarságtudatot tanultunk. Gábor Áron nyomában is sokan jártak Zsigmond Enikő hozzáértő, szellemes vezetésével. Orbaiszéket Tóth Szabolcs és Göthér Eszter mutatta be, Zágóban a Mikes Kelemen,

Történelmi határt jelző maradvány

Csutak Vilmos, Kiss Manyi emlékszobákat, Csomakörösön a Körösi Csoma Sándor Múzeumot, Kovásznán az Ignác Rózsa emlékszobát és a pokolsárt.

Élménydús szekeres, biciklis, kisbakkancsos túrák

A táborból naponta hat lófogat indult meg- rakottan a Rétyi Nyírbe és a közeli falvakba, Dukrét Eszter és Fekete László vezetésével. Két kiscsikó is vidáman nyargalt a szekerek mellett. Érdekes volt megfigyelni, hogy két közeli település között milyen nagy különbség létezik. Lisznyó helyben topog, Bikfalva szépen fejlődik, több panzió is működik a községben.

Kozma Zoli barátunk, brassói ekés, kiválóan szervezte és vezette a biciklis túrákat. Az első napi bemelegítő túra 40 km volt, másnap már 85 kilométert kerekettek. Harmadnap került sor a hegyi szakaszra, a Bodoki-hegységben, 60 km-es távon. Tőlünk Domokos Jenő, Vajda Péter, Mihály Melinda, Soós Olivér, Izsák Dénes, Szász-Varga Szörény vette ki a részét a kerékpározásból. A hegyi szakaszosok jól besározódtak, Jenőt alig ismertük meg.

A gyermekek örvendtek a kisbakkancsos kirándulásoknak, melyeket Nagy Júlia, Zsiga Szidónia és Nádudvary Örs vezetett.

Naponta kézműves foglalkozások voltak a gyerekeknek és a felnőtteknek. Este a színpadon érdekes előadásokat tartottak. Gyógyító sátor is rendelkezésre állt masszázssal, csontkovácsolással.

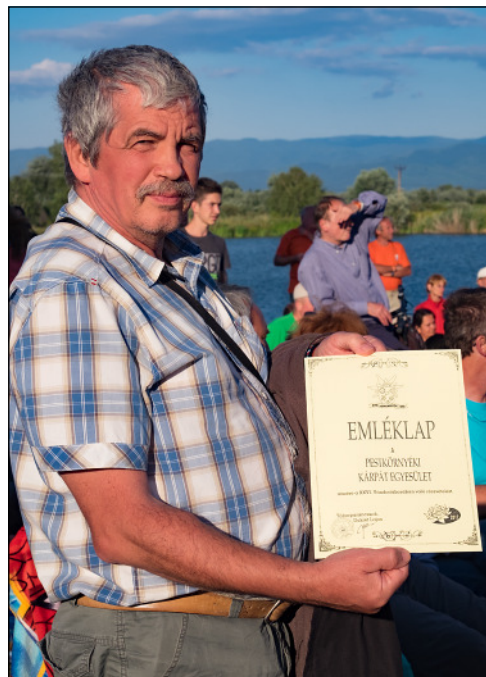
Virágzik az EKE

Szombat délelőtt az EKE országos közgyűlése folyt. Dr. Kovács Lehel István országos EKE elnök sok szép megvalósításról számolt be. Több pályázatot sikerült megnyerni, bővítették, korszerűsítették a várfalvi EKE-Várat, az Erdélyi Gyopár folyóirat mellékleteként megjelent a gyerekeknek 24 oldalon, színesben a Gyopárka. Sikeresen felélesztették Kolozsváron a hagyományos EKE-bált, amelyet az idén is megrendeznek október 14-én, szombat délután 5 órától a sétatéri Kaszinó nagytermében.

Megjelent az EKE-bakancs 6. száma a Csukás hegységről, a 2-es gombás memóriakártya, az EKE 2018-as falinaptára.

Pezsgő szervezeti élet folyik mind a 15 tag-szervezetben. A közgyűlés megszavazta, hogy a Kárpát Gyepű Egyesület legyen az EKE 16. tag-szervezete, amely a székely határtúra mozgalom keretében az egykori határjeleket kutatja.

Megbeszélések folynak egy Kárpát-menedencei turista ernyőszervezet megalakításáról.

Vámos László (PKE) emléklappal

Magába foglalná az összes magyar természetbarát egyesületet.

Elnökünk közölte, kiváló, eredményes tevékenysége alapján az év embere Branea Róbert lett, az EKE-Kolozsvár 1891 tagja, az EKE-vándordíjat pedig a Csíkszéki EKE vehette át, ők tették a legtöbbet országos szinten.

Táborzárás díjazással, tombolával, bulival

Szombat este 6 órakor kezdődött a táborzárás. Dr. Kovács Lehel István elnök gratulált a 130 főnyi rendezőgárdának a vándortábori események sikeres lebonyolításáért. Dukrét Lajos, a Háromszéki EKE elnöke, táborparancsnok, közölte: 1347-en voltunk a táborban. Erdélyből 763, Magyarországból 570, Hollandiából 6, Angliából 5, Németországból 2, Vietnámból 1 turista érkezett. Az átlagos életkor 42 év volt. Az EKE osztályokból 555-en vettek részt, legtöbben a Csíkszéki EKE-től jöttek, 94-en. A legidősebb a táborban a sepsiszentgyörgyi 86 éves Guzs Sándor

Sugásfürdő, remek szombati program volt

volt. Kiszely László, ózdi postás, biciklivel jött a táborba, 700 km-es utat tett meg.

Az EKE Országos Vezető Tanácsa részéről Dr. Kovács Lehel István díszoklevélben részesített több EKE-tagot, kimagasló tevékenységért. Az EKE Brassóból a következők kaptak díjat: Regman Zsuzsa Xantus János-díj, az ifjúság neveléséért, Blénesi Edith, Blénesi György, Soós Gábor mindhárman Balogh Ernő-díj, túravezetésért, Kozma Zoltán Czárán Gyula-díj, biciklitúrák sikeres rendezéséért, technikai tudásáért, Illyés Károly Merza Gyula-díj, kiváló szervező munkájáért és Nádudvary György Merza Gyula-díj, a csütörtöki séta mozgalomért. Díszoklevelet és díszes jelvényt kaptak a leghűségesebb táborozók a sok évi jelenlétért. Az EKE Brassóból: Blénesi Edith, Blénesi György, Márkos Mária, Szász Gyöngyvér, ifj. Szász Ágnes, Emma de Haas, mindannyian tíz részvételért, Soós Ibolya, Soós Gábor, Nádudvary Mária, Nádudvary Györgyi, Jan de Haas és Aron de Haas tizenöt, illetve Nádudvary György húsz táborozásért. Deák Botond református lelkészrel együtt imádkozva köszöntük meg az Egek Urának a sikeres táborozást.

Nagyon sok tombola tárgy került gazdára. A tábortűz 22. órakor lobbant fel, 23. órától pedig táborzáró buli kezdődött. A vasárnapi búcsúzkodás során barátsággal hívtunk mindenkit Brassó térségébe, jövőre, a XXVII. EKE-Vándortáborba.

**Nádudvary György, EKE Brassó
fotók: Nagy Péter, KEE**

A záróesti tábortűz

Sétafotók a „Háromszék Szaharájában”, a Rétyi Nyírben

